

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K.
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedése.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.
Nyílt tér: soronkint 20 fill.
Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő
Kéziratokat nem adunk vissza.

Eszmék, tervek.

A napokban kinevezték a „hirkürtöt“, mert föl merete vetni hasábjain a „közös konyha“ eszméjét, sőt mert melegen merete pártfogolni és publikálni ezt a tervezetet, pedig hát erre Nagybecskeken csufosan ráduplázott az idő s állítólag: „tünkremán!“

Hát erre mi csak azt feleljük, hogy Békésgyulán megalakult s már annyira ment, hogy egy kevés is volt, mert föl-állították a másodikat. Marosvásárhelyen az ottani „Szabadság“ c. lapársunk kezdeményezésére szintén közös konyha alakult és — reuzál.

Lehet, hogyha Fogarason megalakult volna talán itt is virágoznék, bár a mi népünk eléggé közönyös arra, hogy mint mindent, úgy ezt is eltemesse; mert sok magyar ember van ám közöttünk, aki nem restelli „palam et publice“ bevallani, hogy ő sem a Lloydot nem olvassa sohasem, sem plakátot nem néz s így csak hallotta, hogy ötvennyolc

év után október hatodikát megünnepezték Fogarason, de mivel hazafias ünnep volt, tehát nem tartotta érdemesnek reá elmenni, de ha bált rendeznek, azt tudja isten elolvassa, vagy meghallja s arra mégis elmegy.

Ilyen indolencia után azután ne is csodálkozzunk azon, ha valami terv megbukott, vagy egyszerűen meg se valósul. Mi már ezt biztosra vesszük s csak azon csodálkozunk, ha véletlenül valami sikerül Fogarason.

Ilyen régi eszme, terv a telefonhálózat megvalósítása. Hányszor megszületett már ez a csecsemő is s hányszor kivégezték a szellemi hóhérok. Hiába, úgy van az a mindenségben, egyik falevél még tavasszal lehull éretlen korában, a másik a nyár derekán, míg az utóbbi végig küzd a létet s a természet hunyó alkonyán ősszel válik meg fájától.

A telefonhálózat terve is már számtalanszor szőnyegre került s el is pusztult, mert a kor nem protegálta kellőleg. Számtalanszor felvetettük, tanácskoztunk

rajta, ivet bocsátottunk ki, előfizetőket gyűjtöttünk és — ha jól emlékszünk — odáig vittük a dolgot, hogy alispánunk is érdeklődni kezdett az ügy iránt. Mégis megfeneklett. Mi ennek az oka? Egyesegyedül az, hogyha a lap csinál valamit, nem bir megküzdeni az indolenciával, ha meg mindezek ellenére is kivisz valamit, akkor az a baj, hogy mindenki sajnálja, hogy nem ő csinálta, akkor már mindenki megcsinálta volna!

A telefonhálózat érdekében is a legvégsőig elmentünk. Mint fenntebb irtuk, még ivet is bocsátottunk ki, hogy aláírásokat gyűjtsünk. És — bár kereskedőink legnagyobb részétől napról-napra halljuk a sopánkodást a telefon után — mégsem venné a világért sem kezébe senki az ügyet, hanem egy, az üggyől teljesen távol álló, nem érdekelt féltől várják, hogy fusson, fáradjon, kapacitáljon, aláírot gyűjtsön, irjon, publikáljon a kereskedők és iparosok speciális érdekében. S ha legalább az ilyen közhasznú fáradozás bár erkölcsi sikert aratna a

TÁRCA.

A FÉLKEZTYÜ.

A járda szélén kis keztü hever,
Megvetett kincs, senki sem veszi fel,
Ki elvesztette, megsóhajtja tán,
Más föl se venné, annak lom csupán.

Siet a nép, egymásba ütközik,
Az utcák délibábját üldözik
Mint farkas-nyáj a puszták lovasát,
Futó szerencsét üz a sokaság.

A páratlan keztüt ki mentse meg?
Nem látják a haszonleső szemek.
Kince volt, szemét lőn. Sorsa köznap
Mi vár reá? A szemetes koci.

Mint azok a hü, éldobott szivek,
Kik nem kellene többé senkinek,
Egyszer szerettek, egyet, azután
Nem lesznek senkié már igazán.

Kit özvegygyé tesz egy nagy szerelem,

Ujból szeretni többé képtelen.
Hiába minden! Küzdés, akarat,
Félkeztü, félziv, félasszony marad.

Elhagyta, kinek termett párjával,
Mint egy virág, e keztü, sárba hull.
Mi sorban él most? Gyászruhás ledér.
Mi vár reá? A halottas szekér.
Zempléni Árpád.

A lányom és a szerelmes levél.

A lányom, aki nem régen mult tiz esztendő, olykor-olykor, különösen pedig ebéd és vacsora idején, nem mindennapi kérdéseket intéz hozzám, rendszerint váratlanul. A multkor azt akarta megtudni, hogy Lóri, ha haza vinnék Papagályországba s ott a többi papagájt francia nyelvre tanítaná, hol venne olyan jegyzőkönyvet, amelybe azt írná be, hogy a papagájok hányasra feleltek? Azután azt a kérdést vette föl, hogy tulajdonképen milyen bátorsága van az ördögnek és volna-e mersze ahhoz, hogy az igazgató urat elvigye? A többek között egyszer azzal

a kérdéssel fordult hozzám, hogy mennyivel kellene nekem több bort innom, hogy az orrom olyan vörös legyen, mint az éjszakai gyorsvonat két nagy szeme.

Ami feleleteimet illeti, azok szintén meglepőek és nem mindennapiak, de bármilyenek is, a lányom kíváncsiságát kielégítik. Legalább abból, hogy a témát nem bolygatja, erre következtetek. Különböleg egy tárgynál nem igen időzik hosszasan s így megtámadtatásom rendszerint rövid ideig tart.

Pár héttel ezelőtt, mikor a vacsoránál ültünk, hirtelen letette a kést is, meg a világot is és felém fordult:

— Apa — szólalt meg — mi a szerelmes levél?

Egész őszintén bevallhatom, hogy a szó szoros értelmében elképedtem még pedig a feleségemmel együtt, aki a tenyerét akaratlanul is összecsapta. A helyett, hogy szokásom szerint válaszoltam volna, rámeredtem és hosszasan néztem, miközben némi aggodalom is erőt vett rajtam arra gondolván, hogy ej-haj, ez a leányzó igen korán kezdi

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

**Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulózis, influenza**
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

mai világban! Egy kevés elismerést, hálát, vagy tiszteletet! Oh nem! A legtöbb esetben jót nevetnek rajta az érdekeltek és olyan nem életrevaló, ábrándozónak tartják, aki a maga dolgait elhanyagolva, idejét feláldozva a más hasznáért fáradozik, ha-ha! ha!

Belátjuk mi azt, hogy amint nekünk, úgy másoknak is vannak gyöngéik. Szóval senki sem tökéletes e földön, annál kevésbbé lehetnek tökéletesek az intézmények. Dehát épen azért kell mindig a jobb, a tökéletesebb után óhajtoznunk és annak elérésére törekednünk! Meg azután munkálnunk a magunk és a köz javát! Hát vegye kezébe mindenki a saját hasznára való dolgokat és ne várja azt mástól, hanem hasson oda, hogy úgy a magánosok, mint a köz javát munkálva, segítsen magán is, meg az egyetemlegesen is.

Tévednek azok, akik azt hiszik, hogy a sajtónak az a célja, hogy bizonyos rótegek javára szóló intézményeket létesítsen. Nem is lehet ez a sajtó célja. A publicisztikának valódi hivatása oda irányul, hogy megörökítse a történeteket, azokból levonja a tanulságot a köz javára. Leszögezze az igazságokat és rámutasson a létező hiányokra. Továbbá, hogy szelölőztesse a takargatott hibákat és eszméket, terveket dobjon a szőnyegre, amelyből válassza ki mindenki a neki hasznosat és munkáljon azok megvalósításán, a sajtó támogatásával és tanácsadása mellett.

Nem azért van tehát sehol sem, nálunk sem a lap, hogy ő létesítsen

rendezett tanácsu várost, villanyvilágítást, aszfaltot, építkezéseket, vasutat, telefont, köztisztaságot, közös konyhát stb. hanem van igenis azért, hogy ezeket az eszméket, terveket felvetve, megvitassa, létesítésükre vonatkozólag utmutatással szolgáljon és a történeteket hírül adja.

Ne várja tehát senki a más kezétől a maga hasznát, hanem fogjon hozzá minden érdekelt fél a maga java munkálásához, akkor lesz nemsokára telefonunk is, ahogy van már új főispánunk, aszfaltunk, villanyunk, brassói vasutunk, sőt — horribile diktu! — még talán rendezett tanácsu városunk is . . . lesz!

H. Gy.

Kabaret estély.

A siker jegyében folyt le tegnap okt. 12-én a Református nőegylet kabaret estélye, mely egy hónap óta tartotta ébren maga iránt az egész város osztatlan érdeklődését. A meghívókon látott diszes program minden pontja zajos tetszést aratott, a legélvezetesebb estét szerozve a csekély belépődíj ellenében a szépszámú közönségnek, mely egészen megtöltötte a Transsylvania szálló nagytermét. Pont 8 órakor szétlebbent a függöny és ez életrevaló egylet diszes, új, teljes felszerelésű színpadján megjelent a bájos *Mazura Rózsika* szép, magyar ruhában és kedves egyszerűséggel, elmondotta Ruzs János művészies zenekísérete mellett az ismert szép népdal szövegét, hogy: Két gyöngye volt a falunak, két virága. . . Majd Fráter Loránd két remek népdalát mondotta még el, általános, nagy tetszést aratva. A népdalok illetén zenekíséréttel való egyszerű elmondását, Fráter Loránd, a népszerű zenész hozta divatba és azóta nagy tetszés mellett kultí-

válják és mindenütt, mint nálunk is megteszi a maga kedves hatását.

Illgner Károlyné urnő lebbent most be a színpadra és a tőle megszokott művészettel énekelte az édes-bájos dallamu francia pásztordalokat, Olyan elragadó, kedves és valódi művész nő ő, hogy nem kell csodálkoznunk mostani szép sikerén. Zugó tapsokat kapott, mire divatos, sikkes kuplét adott még ráadásul, hogy a lelkes közönséget kielégítse.

Alig tért magához a közönség, egy másik, bájos asszonyban gyönyörködhetett. *Kovács Béláné* urnő az ő, egyizben már konstatált kedves rátermettséggel, Herceg Ferenc „bekvártélyozás“ című magánjelenetét adta elő oly természetes kedvességgel, hogy a közönség nem győzött betelni vele. A méltó elismerést lelkes tásban tolmácsolta a közönség.

Negyedik számul Fredo: Egyetlen leány című egyfelvonásosa szolgált, melyben a papát, nagy népszerűségnek örvendő kitűnő műkedvelőnk: *Ludvig Alfréd* járásbíró játszotta, ezuttal is ragyogtatva szép tehetségét. Az öt egyetlen leány is pompás személyesítőkre talált: *Krausz Ida*, *Taglicht Jolán*, *Cirják Emma*, *Köntzey Margit* és *Lezmann Ella* kisasszonyokban, akik kivétel nélkül ügyesek, kedvesek és bájosak voltak. A férjeket és gavallérokat teljes rátermettséggel adták: *Horváth Kálmán*, *Bartalis Ferenc*, *Zakariás Antal* és *Krizbay Sándor urak*, míg a jó öreg szolgát *Csató Mihály* ur alakította igen ügyesen. A mulatságos kis darab kellemes hatást tett és a közönség sokat nevetett és tapsolt. Alig mult el a jókedv, a zaj, belépett a kedves *Mandel Klárka* és bájosan, tisztán csengő hangon énekelte, óriási tetszést aratva. Egy ráadásul hálálta meg a közönség zajos tapsait a bájos műkedvelő énekesnő, aki azonban valóságos hivatottsággal bír e téren.

Most . . . most . . . a közönség érdek-

Mielőtt ezt a kérdést intézte volna hozzám, sokszor eszembe jutott már, hogy egyszer — persze, én nem fogom tudni mikor — az ő ideje is elérkezik s érzelmevilága sok változáson megy át. Nem egyszer gondoltam arra, emlékeztvén zsöngé ifjúságra, hogy a fufangok, a tettetések, az ámitások ideje be fog következni és hogy ő is csak olyan lesz, amilyen az anyja, a nagyanyja, meg a világ minden leánya volt egyszer, a kezdő virágzás idején. Szinte számítottam rá, hogy majdan naplójegyzetekre, levelekre bukkanunk, miként a szülők az ilyenekre rábukkanni szoktak; de mindig azt hittem, hogy ez az idő még igen messze van.

Amikor pedig ilyen gondolatok foglalkoztattak, arra határozottam el magam, hogy a lányom ügyeit sohasem firtatom, nehogy valamelyik meggondolatlan megrovásom emlékébe vésődjék s így azzal tépelődjön, mint annak idején Bandi tette. Bandi ugyanis egyszer olám állt, és arra kért feleletet, hogy mi a szerelmi kéjmámor. Akkor Bandit kegyetlenül elővettem és megraktam, ami kész bolondság volt, mert a helyett hogy a kérdéstről megfeledezett volna, hosszú ideig a szerelmi kéjmámor foglalkoztatta, mint olyan valami, amivel nagy fájdalmak járnak, révén a pipaszárnak. Erősen hiszem, hogy még ma sem felejtette el ámbátor igen valószínű, hogy véleménye megváltozott.

Emlékeztvén hát Bandi esetére, röviden elintéztam a kérdést:

— A szerelmes levél, lányom, egy igen nehéz fejezet a francia nyelvtanban a rendhagyó igék között. Ha akarod elővehetjük a könyvet mindjárt megtanulhatod.

A felelet határozottan kitűnő volt, mert a lányom tudni sem akart róla, hogy a kérdéssel bővebben foglalkozzunk és szinte nyargalva kutatott más téma után, amely a francia nyelvtan előkeresését meggátolta. Ettől az időtől gondosan eldugtam előle minden újságot és könyvet, habár igen jól tudtam, hogy az ilyen óvatosság merő ostobaság, mert nem áll hatalmamban és ha tehetném sem tenném, hogy az életet is a könyvszekrénybe zárjam. Elvégre azt, hogy mi a szerelem és mi a szerelmes levél, ugyis megtanulja, mint mindenki megtanulja, aki él. Bármiként cselekedtem is azonban, az az egy bizonyos, hogy néhány hónapig a lányom kérdései a régi mederben mozogtak s a szerelmes levelet nem érintették. De egyszer azután mégis csak szóba került a dolog.

— Apa — szólalt meg a lányom — rózsaszínű papirosra muszáj írni a szerelmes levelet?

A kérdés most már nem lepett meg, mert arra, hogy ehhez hasonló kérdezősködés történik, félig-meddig el is készültem, megnyugvást találva abban, hogy amíg tőlem kér fölvilágosítást addig semmi baj sincs. Az igazi baj csak akkor kezdődik, ha hallgat.

— Hát ki mondja, hogy rózsaszín papirosra kell írni? — kérdeztem tőle abban a reményben, hogy egyetmást mégis csak megtudok.

A lányom kissé zavarba jött és látszott, hogy nem őszintén felel:

— Nem mondta senki, csak én gondoltam.

— Mi az ördög? Hát miért gondolkozol te erről?

Ahelyett, hogy a részletekbe bocsátkozott volna, hirtelen fölugrott, a zongorához ment és föladatát kezdte tanulni, mint minden olyan esetben, amelyben bizonyos magyarázatok nem voltak inyére. Ilyenkor inkább tanult, mint felelt.

E jelenet után a szerelmes levelek dolgában megint szünet következett, ám ez sokáig nem tartott, noha azt szerettem volna, hogy évekig tartson. A lányom ugyanis egy este hosszasan rám nézett és szemrehányással illetett.

— Apa — szolt hozzám — te engem a multkor elámitottál.

— Én? Már mint én? És mivel?

— Azt mondtad, hogy a szerelmes levél igen nehéz föladat a francia nyelvtanban és hogy a rendhagyó igéknél tanulják. Ugy-e, ezt mondtad?

Az első percben arra gondoltam, hogy letagadom és ráadásul számtani feladatokat intézek hozzá, hogy a tárgyról a figyelmét eltereljem. De azután megdöntöttem a dolgot

Időve várta, az *Illgner Károlyné* urnő által személyesített Juliettet. Pár pillanat alatt be is perdült, óriási derűt, jókedvet fakasztva. *Illgnerné* e kis darabjában nem csak mint művésznő de mint kiváló író is nagy sikert aratott. A saját szerzeményű darabot oly kitűnően adta elő, hogy nem győzzük dicsérni.

Alig hangzottak el a tapsok, vidám induló akkordjai hangzanak és betáncol, egy gyönyörű láncot képezve a meglepően egyforma és szép hat Barizon nővér, vidáman és sikkesen lépegetve és szemüvegezve a közönséget. Oly megkapó ügyességgel táncolták és énekelték szerepüket, hogy bámulatba ejtették a tapsoló közönséget vele. A hat Barizon nővért: *Bodnár Rózsika, Burei Karolina, Munteán Ilona, Németi Lenke, Risz Mina és Tóth Vilma kisasszonyok* személyesítették, nagy tetszést aratva.

Ezzel véget ért a műsor, mely gyorsan és oly meglepő egyöntetűséggel folyt le, amelyen meglátszott a hozzáértő rendezés fáradságos munkája. Méltó elismerés illeti azért *Benedek Gyuláné* urnő elnöknőt és *Illgner Károlyné* urnőt, aki heteken át fáradhatatlanul szavalt, táncolt, énekelt, szóval tanított sőt varrt is, de ezt a fáradozást méltó siker koronázta.

Ugy az az erkölcsi, mint az anyagi siker szép volt és méltóan sorakozott az egyesület eddigi sikereihez. Előadás után vigan roppták a fiatalalok a csárdást, most véve ki sok tanulás és fáradozás jutalmát. Az öregek pedig visszagondolva a „rég jó időkre” — együtt élvezték velők a fesztelen, kedves multság örömeit.

H. Gy.

Szinészet.

Az első este, szombaton, e hó 5-én a siker jegyében folyt le. Ha így folytatódik a közönség érdeklődése, meg lehet elégedve

az igazgató s reméljük, hogy a fokozott pártolás és érdeklődés a színészek kedvét is fokozza s összjátékukban a tökéletesség felé fognak törekedni.

A Milliárdos kisasszony zenéje gyönyörű. Mindjárt megérezzük, hogy Straus mester szívéből fakadtak az édes melódiájú keringők. Kár ez a szép muzsika a gyatra szövegnek. Egész három felvonáson át az a rövidke esemény történik, hogy Betsy, a milliárdos amerikai lány milliárdjaira vadászik két házasságkövetítő, egyik egy hülye herceggel, a másik egy tönkrement báróval, de győz a szerelem és a szerelmes titkárá lesz a pajkos, szép lány. *Komáromi, Turi és Perényi* Melanie voltak a női szereplők. Mindhárom ügyes, csinos volt. *Komárominak* igen fülbemászó, de nagyon gyenge hangja van, a zenekar pedig tulerős. Játsszék a zene halkabban a kísérleteknél. Turit, mint régi ismerőst tapsal fogadta a közönség, panama kuplóját megismételtették. Perényinek szép toalettjei tűntek fel, kár, hogy olyan minősíthetetlen dialektussal beszél, énekhangja kellemes. *Kovács és Hevesy* voltak az est hősei. Általános derűltésgben tartották a közönséget, kitűnő két komikus. *Dányi és Ivánfi* is tetszettek. Az összjáték vontatott, a karok gyengék, a zene tulerős. Ennyi az észlelt hiány, amin segíteni kell.

Vasárnap, október 6-án, az aradi vértanuk emlékére diszlocadásul Kacsóh Pongrác gyönyörű, kuruc zenéjű *Rákóczi* került színre. A darab II. Rákóczi Ferenc életének főbb mozzanatait — a bécsi burgban németté nevelt ifjúságtól kezdve a lengyelországi bujdosásig — vázolja, lelkes, hazafias hangon. Egyes dalai is megkapóak. András diák szép kuruc nótái, Rákóczi kesergője, hazájától való bucsuja gyönyörűek. *Dányi János* játszotta Rákóczit, igen jól volt diszponálva. Szép tenorja kellően érvényesült. *Ivánfi* András diákja kitűnő volt. E fiatalember szép hangjával még sokra fogja

vinui. Az ensembléből kitűnt *Kiss Árpád* Badinyija és *Zilahi* Bercsényije. A két alakítás valóban művészi volt, ők ugylátszik a társulat főerősségei. A hölgyek közül nagyon rokonszenves volt *Karbssó*, csinos alak, megnyerő alakítás és szívhöz szóló, kellemes hang jellemezték. Nagyon tetszett. *Turi* új oldaláról mutatkozott be, mint kitűnő drámai színésznő. Érzésteljes játéka, szép énekei, toalettjei nagy hatást keltettek. A kis *Komáromi* ennivaló markotányosnő volt, *Hevesi* nagyon tulzott. Az összjáték is gördülékeny volt, egyes mellékszereplők azonban annyira hadarnak, hogy egyetlen szavukat sem érti a közönség, a kar pedig ez idén mégéddig nem jutott az egyöntetűség és fegyelem fokáig. A közönség hálás volt és sokat tapsolt.

Hétfőn, A nap hőse, Kadelburg Gusztáv ismert bohózatgyártó énekes bohózata került színre. Ezuttal szerző eltért a megszokott sablontól és olyan ötletes, fordulokban gazdag bohózatot írt, hogy a legnagyobb meglepéddel konstatalhatjuk a iker. Némi pikantériával vegyes, de nagyon szellemes és cseppet sem burleszk komikum vonult végig az egész darabon s ami fő, a szerepek — a legkisebbtől a legnagyobbig kitűnő kezekben voltak, az ensemble pedig kifogástalan gördülékenységről tanuskodott. Ki kell emelnünk *Sebestyén* Rózsit, aki tavaly óta rendkívül sokat haladt tehetségben és rutinban, sőt még talán szépségben is. Elragadóan kedves volt. *Zilahi* is excellált; nagyon tetszett, róla már nem szükséges dicsérettel emlékeznünk, közönségünk ismeri az ő kiváló tehetségét, amely oly sokoldalú. *Baróti* is művészi alakítást produkált, a közönség düllöngött a kacagástól, különösen a tűzoltást markirozó jelenete volt pompás. *Ivánfy* Jenő következik most, bár csekély szerepe volt, de remekül alakította. *Kiss Árpád, Kovács Gyula* mind nagy sikerrel működtek az együttesben. *Komáromi* kedvesen játszotta passzív szerepét. *Asbóth* remek

s úgy okoskodtam, hogy biz én nem tanítom hazudni a leányomat. Így hát őszinte vallo-mást tettem.

— Persze, hogy azt mondtam.

— Engedj meg, apa, de attól félek, hogy nem egészen jól mondtad.

— Elvégre nem lehetetlen, mert én sem tudok mindent. Miután pedig úgy látszik hogy tévedtem, hát talán szíves leszel megmagyarázni hogy mi az a szerelmes levél?

E rövid párbeszéd alatt a feleségem idegesen kezdett mozogni, aminek következtében a lányom bölcs óvatossággal hátrább tolt a székét, gondolom azért is hogy az anyjának kezeügyében ne legyen s így ama csapások egyikét, amelyek emberi kézből erednek, kellően elkerülje. Mikor pedig elég biztonságban érezte magát, a felelethez fogott.

— A szerelmes levél olyan levél, amelyet a lányok a fiukhoz írnak, amelyben égi boldogságért esedeznek s amelyet így végeznek: „Képeddel alszom el, képeddel ébredek.”

A feleségem, talán a régi emlékek hatása alatt, nagyot sóhajtott, én pedig úgy kezdtem vélekedni, hogy kisasszony a körülményekhez képest elég jól van informálva, ha mindjárt a régi iskola alapján is, na mert hát a „képeddel alszom el, képeddel ébredek”-et nagyapáink és nagyanyáink hangoztatták az ilyen levelekben.

— Bravó! — kiáltottam azután kissé

redkedtes hangon. — És más nincs benne?

— De van. A leány, aki egy fiuhoz szerelmes levelet ír, légyotttér is esedezik, mert ha légyottot nem kap, akkor szíve fájdalommal együtt a Duna hullámai közé temetkezik.

— Nagyszerű! Erről még sohasem hallottam. Igazán érdekes!

— Engem is nagyon érdekelt, ámbár azt hogy mi a légyott, nem tudom. Tudod te, apa?

— Gyerekkoromban emlékezem, hogy ettem, de mostmár nem emlékszem, hogy mint csinálják.

— Zsirban sütik, mint a palacsintát — szólalt meg a feleségem, aki a leányomhoz megint közelebb igyekezett férközni, valószínűleg azért, hogy a különös meglepetések számát szaporítsa.

Hogy pedig a társalgásban idáig értünk, kissé komolyabb hangba csaptam át s a leányomtól azt kérdeztem:

— De hát, kicsikém, honnan tudod te mindezeket?

— Honnan? Az iskolából.

— Micsoda? Az iskolából? Hát ott a lányok ilyen dolgokról beszélnek.

— Ugyan, apa, mit gondolsz. A lányok nem szóltak semmit. A tanár ur beszélt.

A válaszra bizonyos mohósággal vártam s így előre hajoltam, aminek az volt a következménye, hogy a felelet után a

székben hátradőltem s ha nem csalódom, igen álmélkodó képeket vágtam, még pedig a feleségemmel együtt, aki a meglepetés szerzésről egyszerre lemondott, mert hát az asztalon nagy óvatosan előretolt tenyerét hirtelen viszarántotta, közben Jézus Máriáról emlékezve meg.

Némi kis szünet után, hogy magamhoz tértem, a részletek után tudakozódtam, amelyek a leányomat végleg rehabilitálták s amelyek a következőkben foglalhatók össze.

Az egyik leány, aki már harmadszor ismételte az iskolát s aki legalább is négy osztályos volt öregebb a többinél, a padok között egy levelet veszített el. Ezt a levelet az egyik növendék megtalálta s a tanár urnak nyujtotta át. A profesor ur, hogy a levelet átolvasta, rendkívül felboszankodott s arra határozta el magát, hogy a szerelmes leányt a pedagógia szabályai szerint megleckézteti, még pedig az egész iskola előtt. Kihivta hát a padból és maga elé állította. Akkor aztán illetén módon kezdett beszélui hozzá:

— Ugy? Tehát leveleket írunk? ahelyett, hogy a föladatokat igyekeznék megcsinálni, szerelmes leveleket fabrikálunk?

Szerelmes leveleket írsz rózsaszín papíroson? Valóságos szerelmes-levelet? Hát nincs neked más dolgod, mint szerelmes levelet írni egy fiunak, akihez semmi közöd, s aki éppen úgy szekundában uszik, mint te

anyós volt, ugylátszik kitűnő komikát nyert vele a társulat. Igazságtalanság volna *Hegyesit* és *Medgyaszait* fel nem említenünk, akik szintén, néhány mondatból álló szerepökben is jellemző alakítást és komikai vénát produkáltak. A közönség egy pompásan eltöltött este emlékével távozott, rendkívül sokat tapsolt és nevetett az elfáradásig.

Kedden Jókai és Straus örökbeesü operettjét „A cigánybáró“-t játszották, a szokottnál kevesebb közönség előtt. És merje még a kritika az igazgatókat vádolni, ha a silány, pikáns, durva, léha operettek adatja! Hiszen adat ő szivesen művészi becsü dolgokat is, de rendszeren — üres vagy félház előtt! Csak van annyi életrealitás benne, hogy a zsufolt házakat vonzó drasztikuságokat adatja tehát és mi elszomorodva látjuk be, hogy a közönség — kezdve a fővárositól, le egészen Fogarasig, ami pedig elég nagy távolság — a silányságok után kapkod, bele kell tehát nyugodnunk, hogy a színigazgatóknak van igazuk. Miért játszanak üres helyek előtt, mikor telt háznak is játszhatnak? Hogy ez az igazi művészet rovására megy, ki bánja azt?

A Cigánybáró: *Dányi* szépen énekelt ez estén is, sőt reményünk lehet, hogy lassan-lassan leszokik a merevségről. *Szaftit Turi* énekelt nagy szíven, első felvonásbeli „Csidra“ dalával zúgó tapsot aratott. Igen csinos is volt az első felvonásban. *Hegyesi* Zsuppánja mindvégig derűtségben tartotta a közönséget, *Komáromi* bájos és kedves volt, „Izó“ kuplóját megismételtette a közönség. Megemlítendő még *Ivánfi*, ő kitűnő színésznek bizonyul, alakja, hangja, játéka egyaránt kiváló. Hanem a kar, a kar, az rettentő! Talán segíthetne *Fehér* ezen valahogy, mert a teljesen élvezhetetlen karénekek a legjobb hatást is tönkre silányítják.

Szerdán Szigeti József remek bohózata, a Csokon szerzett vőlegény került színre, pompás előadásban, sajnós,

uszol? Hallatlan! Hihetetlen! Ki hitte volna, hogy egy fiuhoz firkász szerelmes levelet és abban égi boldogsággért esedezel. Te, te haszontalan! Hát azt kell írnod ahhoz a kamaszhoz, hogy: „Képeddel alszom el, képeddel ébredek“? És mindezek után még légyottot is mersz kérni. Légyottot? Hát te kérsz légyottot és azzal fenyegetőzöl, hogy ha légyottot, — ha, ha, ha, légyottot — nem kapsz, akkor szived fájdalmával együtt a kék Duna hullámai közé temetkezel. No hát majd adok én neked szerelmes levelet is, égi boldogságot is, légyottot is, meg kék Dunát is, meg olyan kamaszt is, akinek képeddel alszol el és képeddel ébredsz. Mars a helyedre.

... Ami pedig a lányomat illeti, aki a tanár leckéztető szavait a többi növendékekkel együtt igen nagy figyelemmel hallgatta végig, annak másnap, a feleségem káposztás palacsintát csinált, tulságosan megborsozva és megpaprikázva, úgy, hogy megenni nem lehetett. Mikor pedig ezt a káposztás palacsintát elébe állították az mondtam neki:

— Im, ez a légyott, amit gyermekkoromban ettem.

A hölgyike mohón kapott utánna, de bizony úgy falat sem ment le a torkán s ama nézetének adott kifejezést, hogy a világon az a legnagyobb boldogság, ha egy leány a fiutól légyottot kér és ha ezért még meg is szőgyenitik az egész osztály előtt.

kevés közönség előtt. Itt is beigazolódik, hogy a régi, jó darab nem vonz. Legyen ostoba, silány darab, de új és megterlik a színház. Pedig ez este is a legjobb összhang uralkodott a színpadon. A három ripacs, *Kovács*, *Hegyesi* és *Asbóth* remekül játszott. *Asbóth* ez a fess lány szinte bámulatos módon el tudja csufítani magát. Olyan komikai vénával rendelkezik, mely egyenesen a szerepkörre predesztinálja. Remekül mulatott rajta a közönség. Jó volt még *Baróti* is, ő nagyon intelligens színész. Széndékosan hagytuk utolsónak *Turit*, hogy jobban kiemelhessük. Ez estén excellált. Olyan jó napja, illetve estéje volt, hogy ritkaság. Szép volt mint palóc menyecske, szebb mint drótostót, de legszebb, mint szép cigánylány. Hangja is tisztán csengett. A többi, kisebb szereplő is több-kevesebb rutinnal töltötte be szerepét. Kitűnt közülök a bájos *Sebestyén*, akit a multkori spanyol táncosnő szerepéhez hasonló szerepekben gyakrabban kívánnánk látni. A gyér közönség sokat tapsolt.

Csütörtökön Leon és Ascher kitűnő operettje nagy sikert aratott, a színház is egészen megtelt. Ugy a rendezés, mint az előadás teljesen megfelelt a kívánalmaknak. A darab maga is kitűnő. A new-yorki dus gazdag koldusok életét, azoknak szervezetét mulatságosan tárja elénk. A tönkrement gróf közüjük keveredik, beáll és ő lesz a koldusok grófja, a kolduselnök lányának kedvese. Most ismét szerepet visz a nagyvilágban, a koldusok pénzén gróft játszik, elveszi a rendőr-főnök bájos leányát és boldogan él vele. Ám a koldusok utána lesnek, rájönnek, hogy megcsalja őket s a szép koldusleány egy lapszerkesztővel szövetekezve leálcázza a koldusgróft családjá és a nagy társaság előtt. Erre neje megveti és ő elbujdosik, azonban megtalálta a kolduséletet és becsületes munkához fog. Villamos szerelő lesz. Nyolc év mulik el így. Neje hűnen várja vissza, kis fia megnő, de ő mit sem tud róluk. Egyszer a kis gróf 8-ik születésnapjára nagyapja villamos lámpákat szereltet és őt viszik oda a gyárból. Kis fia nézi. Beszélgetnek. Lassan ráismer. Játszani kezd vele, lovagoltatja hátán. Erre neje bejön. Ráismer férjére, megbocsátnak egymásnak és a koldusinduló hangjai mellett legördül a függöny.

Kissé hosszadalmasan foglalkoztunk a tartalommal, de be akartuk mutatni, hogy semmi durvaság, olcsó pikantéria nincs a darabban és mégis roppant hatást lehet vele elérni. Ime nem okvetlenül szükséges az arpirító dolgokat lenyelünk, mulathatunk nagyon jól anélkül is. És most térjünk rá az előadásra, melynél jobbat színészeink sem ez új, sem a tavalyi szezonban nem produkáltak. Összevágó, kerekded előadás, gördülékenység és valóságos kabinet-alakítások jellemezték ez estén az előadást. Nem is tudjuk, kit említsünk meg elsőnek, a maga szerepkörét annyira kitűnően töltötte be mindenik. *Turi* excellált. Olyan szép, olyan elegáns volt, olyan pompás jókedvvel játszott, hangja olyan tisztán csengett, táncai olyan szépek voltak, hogy minden olismerésre érdemes ez a kitűnő művész. Kapott is tapsot bőven. Mindjárt utána *Hegyesi*, az öreg kolduselnök következik. Amit ő nyújtott ez estén, az magasán tulszárnyalja a vidéki színpadok nivóját. Ez estén minden tulástól ment volt játéka is. Óriási derűtséget keltett minden jelenetével. Határozott nyereség a társulatra. *Dányi* is méltóan illeszkedett be a kitűnő ensemblebe. Hovatovább rokonszen-

vesebb lesz ez a pompás hang, kitűnő színész a közönség előtt. *Ivánfi*-ről már többször elmondtuk véleményünket, ez estén is minden dicséretet megérdemelt, igazi vérbeli színész ő. A kis *Róza* nagyon édes volt a kisfiu szerepében, kedves, ügyes lány. *Krassói* bájos Malona volt, mélyen átérve játszotta nehéz szerepét. Megjelenésével is hódított, toilettjai is nagyon szépek voltak. Drámai tehetségével a harmadik felvonás végén meghatotta a közönséget. *Asbóth* is emelte az együttes nivóját már megjelenésével is. *Kovács* is igen jó volt. A közönség nagyon jól mulatott, a hatás óriási volt.

Pénteken zónaelőadásként a Milliárdos kisasszony ment, szép közönség előtt, jó kedvvel, sikerülten. És ezzel bezárhatjuk az első hetet, a határozott sikert konstatálva úgy a színészek, mint a látogatottság részéről ki kell még emelnünk a zenekart, amelynek karmestere megbecsülhetetlen szakértelemmel végzi hálátlan feladatát estéről-estére. Fehér társulata ez idén jobb, mint bármikor volt, férfi szereplői határozottan kiválóak, női szereplői ügyesek, bájosak, darabjai újak, kell-e ennél több? **Halmi.**

H I R E K.

Dolgozik a főispán.

Iparosaink körében zúgolódást keltett az a körülmény, hogy a főispáni lakás renoválását nem helybeli munkások végzik. Egyesek ezért Széll főispánt vádolják hogy az „Ő embereit hozta ide, ahelyett, hogy a helyi ipart pártolná.“ Olyan hangokat is hallottunk, hogy „hiszen egészen új épület az még, mire való a szegény megye nagy terheit szaporítani, ha elődjének jó volt az a lakás, neki is jó lehet“ stb. Illetékes helyen érdeklődünk ez ügy iránt és a teljes tényállást adjuk elő, amelyből kitűnik, hogy tévesek és rosszakaratúak a vádak, mert hiszen minden a legrendesebb uton történt, a főispán mindentől távol áll, sőt az építés egyetlen fillérjébe sem kerül a megyének.

Régen megirtuk már, hogy a megyeháza építése milyen fogarasiasan ment. Olyan elrontott dolog, hogy az ugyszólván új épületet állandó renoválás alatt kell tartani. A főispáni lakás pláne, mióta felépült javítva nem volt. Köztudomásu, hogy Széll elődje két egész évig távol élt Fogarastól. A lakás két le volt zárva, okvetlen szükséges volt tehát a javítás. Főispánunk azonban — hála istennek — olyan férfit, hogy mindennek maga néz utánna és így rájött, hogy az államtól jár a főispánnak évi 1200 korona lakáspénz. Ezt az ő elődjei vagy nem tudták, vagy nem reflektáltak rá, ami elég nem jól volt. Most Széll főispán személyesen elintézte a dolgot és oda hatott, hogy ezt az évi 1200 koronát évenként kifizeti az állam a megyének, és ebből az alispán restauráltatja a főispáni lakást.

Midőn így saját munkájával és ügyességével megszerezte az építésre a

pénzt, átadta az egész ügyet az alispánnak, aki mint a vármegye első tisztviselője, az ilyen ügyeket intézi. Mert hiszen mindnyájan jól tudjuk, hogy a megye első hivatalnoka az alispán; a főispán pedig a megye kormányzója. Nos tehát, az alispán ajánlatokat kívánt, a beérkezett ajánlatokat az államépítészeti hivatal megvizsgálta és a legkevesebbet vállalkozó pályázónak adta ki a munkát, melyben fogarasi iparosok is részesülnek.

Ez a tiszta tényállás. Hogy lehet az, hogy iparosaink kivétel nélkül nagyon drágák, azt nem tudjuk. Hiszen a gimnázium építés is azért került idegen kézbe, mert sokkal olcsóbban vállalta, mint a mieink. Itt is az az eset forog fenn. Ki volt irva, hogy a legkevesebbet kérőnek lesz kiadva a munka így is lett, itt senkit a világon nem lehet vádolni, sőt a legnagyobb elismeréssel és köszönettel kell lennünk szeretett főispánunk iránt, aki nem saját munkát és fáradságot, hogy amit csak lehet kivihessen, megszerezhesen meggyőzőnek. Ime ez a tényállás, azt hisszük ez ellen senkinek sem lehet kifogása!

H. Gy.

— Október 6-án, vasárnap délelőtt 11 órakor lelkes hangulatban folyt le Fogarason először a szép, nemzeti ünnepély. A nagyterem megtelt a hazafias, díszes közönséggel, mire a függöny föllebbent és megcsendült a Magyar Dalárd a harmonikus előadásában a magyar imádság: a Hymnus, mit a közönség állva hallgatott végig. Azután Simon Katica kisasszony kellemes, tiszta organummal, mély érzéssel szavalta Váradi Antal remek „Tizenhárom“-át, zúgó tapsokat aratva. Most Krizbay Sándor ref. s. lelkész lépett a színpadra és mindnyájunk szemébe forró könnyeket esalva, szívdobogató lelkesedéssel mondotta el, tüzes, hazafias beszédét, mélyen mnghatva a nagyközönséget. Utána Reiner Oszkár szavalt gyönyörűen, egy remekszép alkalmi költeményt, lelkesen, ifjai hévvel, majd a Dalárda Szózat-a következett, mely után a közönség lelkes hangulatban oszlott szét. Ime meg van törve a jég, megkezdve az annyira félt ünnepség, már most vegyék kezükbe az illetékesek és minden évben, rendszeresen ünnepeljék meg e nagy és szent napot! Ezidén még nem láttunk ott sokakat, akiknek kötelessége lett volna ott lenni de, jövőre bizonyára mindnyájan ott leszünk.

— Köszönetnyilvánítás. Mindazon igen tisztelt műkedvelőknek, dalegyesületnek, akik az október hó 6-án tartott hazafias ünnepen közreműködtek a matiné sikerét, szereplésekkel elősegítették, továbbá a n. é. közönség, hogy a fenti ünnepségen résztvevő ezuton mond hálás köszönetet a fogarasi iparos ifjak önképzőkörre.

— Céllovészet és rendgyakorlatok. A miskolci ref. főgimn. egyik tanára Simon Gábor tanítványait oly sikerrel tanította be a katonai rendgyakorlatok és céllovészetre, hogy azzal a magas körök figyelmét is magára vonta. Az ottani hadtestparancsnok olyannyira meg volt elégedve az eredménnyel, hogy ajánlatára a hadügyminiszter kitüntette

az illető tanárt. E dolog felkeltette a közoktatásügyi miniszter figyelmét is, legalább arra mutat legújabb leírata, melyben elrendeli, hogy a magasabb osztályokban a játék délutánok helyett katonai rendgyakorlatokat és céllovészetet tanítson minden gimnáziumban a tornatanár. Remélhetőleg ez az intézmény be fog válni és néhány év alatt jól kiképzett katonaság lesz a gimnáziumi ifjúságból, amivel katonák dolga is meg lesz könnyítve.

— A katonai parancsnokság figyelmébe ajánljuk azt a már türethetetlen tény, hogy szerte a városban, de különösen a Bethlen utcában a bakák a dézsahölgyekkel — az ablakban játszadozó kis gyermekek és a sétáló közönség szemeláttára — oly kézzelfogható és szemellátható módon közlik érzelmeik különböző hullámvázait, amely a közérkölciség legsúlyosabb képzeletét is tulhadjá. Természetesen, a megfelelő társalgás keretében folynak ezen épületes jelenetek. Nincs más mód e szerelmi láz és erkölcstelelen ömlengések meggátlására, mint a parancsnokság szíves pártfogásába ajánlani őket. Mert hiszen bár nagyot haladt a világ ke-reke, még hála Istennek nem tartunk ott, hogy érzéki dolgainkat a nagy nyilvánosság előtt, világos nappal intézzük el.

— Meghívó. Az állami tisztviselők fogarasi helyi bizottsága e hó 14-én hétfőn délután pontban félöt órakor a vármegye-háza nagytermében gyűlést tart, amelyre a bizottság tagjait tisztelettel meghívom. Tárgy: 1. Az előző gyűlés határozata értelmében a szegedi tisztviselői kongresszus határozatainak felolvasása. 2. A helyi bizottságnak vidéki körre alakulása. 3. Indítványok.

B e k e, a bizottság elnöke.

— Veszedelmes utitársak. Terás Vazul hosszufalusi lakos múlt hó 29-én jött haza Romániából és Derestyétől szekérral folytatta útját Hosszufalu felé. A szekéren volt még 2 türkösi legény is akik igen barátságosan viselkedtek. Alig hogy a szekér Türköshe a Sós-utcahoz ért, egyik legény hirtelen a szekérből kiugrott miután előre kivett Terás Vazul értékes kofferjét s rögtön tánya társa követte gyors futással. Terás Vazul sem volt rest, a legényeket üldözőbe vette azok egy udvarra menekülve nyomukat vesztette és többet nem akadt rájuk. Másnap a csendőrséget hívta segítségül a nyomozáshoz, de vajjon nem lesz-e késő!? A jelen eset is igazolja, hogy mennyire el van vetemedve egy-egy becsületeszést nem ismerő ember.

— Szerencsétlenség. Dévai tudósítónk írja: szörnyű csapás ért 4 családapát. Petrosényi bánya igazgatóság kiküldötte őket, hogy az elgörbült sodronypályát javítsák meg; ezek a csavarokat megengedték, tüzet tartottak alája, de a csavart igen meglazították és a nehéz sodrony kirándult és nagy feszültségénél fogva oly erősen zuhant alá, hogy Bogdánovitsnak két lábát vágta el, Dodolkának pedig a hasát metszette fel; a más kettőt is súlyosan megsebezte.

— Mi a kabaret és Szimfonikus est? Most, hogy szerte az országban olyan divatos a kabaret és nálunk a református nőegylet rendezett először, ebből kifolyólag alkalmasnak látjuk leírni, hogy mi hát tulajdonképpen a kabaret. Angliában a kiránduló főurak, óriási méretű kocsikat tartanak, melyre nő, férfi, szobalány és urnő, inas és ur felül és vidáman nevetgélve, bohóskodva megy a zöldbe. Ezeket a kocsikat — amelyeken olyan vegyes társaság ül — nevezik

„Kabaret“-nek, ami nyelvünkön olyan egyveleg, keverék vagy vegyes-félét jelent. Azért nevezik tehát újabban az olyan műsoros estélyt, mint a ref. nőegylet is volt, amelyen szavalat, ének, monológ, tánc, szindarab, szóval mindenféle vegyes műsor van — kabaret-nek. Szimfonikus estét csak a kamara zenészek rendezhetnek, amelyen kizárólag klaszikus mesterműveket ad elő a vonós zenekar. Ilyen Magyarországon csak Budapesten és Brassóban van.

— Magyar Otthon. Elsőrangú penzió a város központján. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett szobák külön bejáratúval, villanyvilágítással. Részgyak, fürdők, lift, kitűnő konyha. Olcsó árak. Főherceg Sándor utca 30. sz. Budapest.

— Időjárás a szüretre. Meteor írja lapunknak: Az október 2-iki csomópont újra Jupiter befolyása alatt áll elő, így hűvös, csapadékos időt várhatunk hatáskörében, amelyet ugyan a Holdnak földtávoli helyzete némileg ellensúlyoz, de még így is október eleje igen változatos időt hoz s csak a nyolcadiki csomópont befolyása teszi kedvezőbbé, melegebb állandóbbá az időt, mely egész 14-ig tart, amidőn a 14—15-iki csomópont fog zavarólag hatni. De csak rövid tartamúlag, mert követőleg, különösen, ha a 18-iki csomópont alkalmával kitörések lesznek a Napon, ezen időszak meghozhatja a vénasszonyok nyarát, ha nem is a vénasszonyoknak, akik ma már ugy sincsenek, de legalább nekünk és a szüretelőknél, mert ez esetben egész 27-ig jó szüretelő időt remélhetünk. A 18-iki azonban nagyon kétes jellegű csomópont, amidőn ciklonos hatások is érvényesülhetnek a Napon, ami már ez időközben szelessé sőt viharossá is tehetne egy pár napot. De még ugy is október másik fele elég jónak ígérkezik. Október vége a 29-iki csomóponttal a kellemetlen őszi időt vezeti be.

— Egyiptomi sötétség. F. hó 9-én este mély sötétség borult egész Fogarasra. Utcák, házak, üzletekben egyaránt felmondta a szolgálatot a villanylámpa és a nagy zavarban mindenki sietett a gyárba, ahol flegmatikusán megjegyezték, hogy egy eső elromlott és azért aludtak ki a lámpák. Ez az anomália már ismételt és mindig gyakrabban fordul elő. Másként is elégedetlenkedik a közönség a villany világítással szemben. A 25-ös, 32-es körték a faggyugyertyákat megszügyenítő világosságot terjesztenek, illetve hovatovább közelednek fényben a faggyugyertyához. Hát ki a felelős ezért? Hát nem lehet azt ugy intézni, hogy legyen tartalékban, kéznél minden, hogy ha romlik valami, azonnal megigazítsák? vagy mi csak fizessünk hiába? Fénymérőt követel a közönség a várostól és drága pénzért tisztességes világítást a villanytársaságtól!

— A szociálisták tüntetése. Október 10-én, a képviselőház megnyitása alkalmával az egész országban általános munkaszünetet rendeztek a szociálisták, tüntetvé az általános titkos választói jog mellett. Városunkban is kivonult mintegy 30 főnyi 18—20 éves iparossegéd a városligetbe és nagy lármá között éltették a szociálistáknak, jogokat követeltek maguknak és elhatározták, hogy „le a fekete kabátosokkal.“ A fekete kabátosok alatt persze az urakat értették elfeledtén azt, hogy ma már ők fekete kabátosabbak az uraknál és jobb dolguk is van, mert hát lám ők munkanapokon is mulathatnak, az „urak“ meg huzták az igát! Jellemző, hogy egyetlen tekintélyes, komoly, idősebb iparosunkat sem láttuk közöttük. Az éljenző ifjak pedig jobban tennék, ha szorgalmas munká-

val, józan étellel és takarékossgal élve, az uraskodást elhagyva munkálkodnának, higyjék el, sokkal hamarabb elérnék, megkapnák a választói jogot, ha önálló mesterek lennének munkásságuk és takarékoságuk révén

— Szódavizgyárosok legelőnyösebben szerzik be szénsavszükségletüket a kartellen kívüli Muschong buziásfürdői szénsavmüveknél, melyek a világhírű buziásfürdői forrásokból szállítják a természetes vegyileg tisztább folyékony szénsavat, mely a szódavég fejet egyáltalán nem fogja, miáltal a gyáros tetemes megtakarítást ér el. Nagyobb szükségletnek mielőbbi fedezését ajánljuk, mivel, a nagyszámu megrendelések a beérkezés sorrendjében eszközöltetnek.

— Állandó bűz. A városligethez vezető gyaloguton a patak partján — amely különben kellemes sétáló-hely volna — a felső-malomhoz közel levő kocsma körül állandó bűz uralkodik, amely különféle betegségek tanyája is lehet a mostani járványos időben Erre a helyre, — mely tarthatatlan állapot — fölhívjuk a hatóság figyelmét.

— A legjobb és lefinomabb börtisztítószer a Globin. Hogy ez a szer elsőrendű gyártmány, bizonyítja az a sok kitüntetés, melyben a készítő cég már részesült. Így legutóbb a Szt. Louisi világtkiállításon a Grand Prix-vel tüntették ki. Dacára elsőrendű előnyeinek a Globin nem drágább más gyártmánynál és ezért nem szabad egy háztartásban sem hiányoznia. Kísérlelje meg mindenki és egy próba után állandóan ezt fogja használni. Mindenütt kapható. Vigyázzunk, hogy a dobozon a Globin szó álljon, mert ezt a szót szabadalom védi.

— Iról visketeg. Nem tudjuk, hogy ki szenvedhet itt abban a bizonyos „kullancsbetegségben, hogy a közel levő lapokat megtölti Fogarasról szóló rémségesnél-rémségebb hírekkel, amelyek legtöbbször nem felelnek meg a valóságnak s az illető egész passzióval gyártogatja így a bolhából ökröket fabrikáló híreket. Valahogy Prométheusz sorsára ne jusson így az illető, mert az efajta riporterséghez: ész is kell ám, nemcsak tényszerű.

— Őskori vasbánya-telep. A kovásznai határban a „Dobromir“ nevű erdőrezsben Kocsis István állami tanító egy ősrégi vasbánya-telep nyomaira akadt. Nevezett területen többfelé hevernek kőzetek és ércok, melyek a bányászat kezdetleges, a történelemelőtti kor idejét mutatják. Különben Kovászna egész környéke tele van vasércokkal. Még az 1860. években is volt ott egy vasbánya.

Kérje ingyen

és bérmentve magyar nyelvű, gazdagon illusztrált főrajegyzékemet, 3000-nél több rajzzal, mindennemű nikkell-, ezüst- és aranyórák, valamint mindennemű szolid arany és ezüst áruk, hangszerek, acél- és bőrárak stb.-ről eredeti gyári árban.

Nikkel remontoir óra	K 3.—
System Roskopf patent óra	K 4.—
Svájci ered. syst. Roskopf pat.	K 5.—
Bejegyzett „Sas Roskopf“ nikkell remontoir	K 7.—
Ezüst rem. óra „Glória“ művel	K 8.40
Ezüst rem. óra dupla fedéllel	K 12.50
Ebresztőóra K 2.90 Konyhaóra	K 3.—
Schwarzwalder óra K 2.80 Kakkukóra	K 8.50

Minden óráért 3 évi írásbeli jótállás. Nincsen kockázat! Beoszerelés megengedve vagy a pénz vissza!

Első óragyár Brűx.

KONRAD JÁNOS,

cs. és kir. udvari szállító
Brűx 1422. szám. (Csehország).

A készlet legyorsabb eladhatása miatt Caspari Frigyes és Társai Medgyes, Nyéküllőmegye legelőnyösebben ismert faiskolái leszállított áron ajánlják összes faiskolai cikkeiket um.: magone, kőmagu és csontár gyümölcsfákat, pöszméte és ribizke cserjéket, málnákat földiepret, díszcserjéket, gyümölcsfa vadoncokat, sövénynek valót, tülevelű fákat, rózsákat stb. Arjegyzk kívánatra ingyen.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre és cikkekre nem válaszolunk.

Sz. J. Fogaras. Lehetetlennek tartjuk, hogy ön ne tudná azt, hogy a szerkesztőnek teljesen jogában áll saját belátása szerint kihuzni a beküldött cikkekből, vagy egyszerűen napirendre térni fölöttük! hiszen ez általános tudott dolog, s nevetséges volna, ha nem így lenne, hanem kényszerítve lenne a szerkesztő az ő izlésével teljesen ellenkező dolgot közölni a saját lapjában. A cikkek úgy is megvan az a értelme, t a m a d á s szó pedig nincs helyén, mert mint ki is jelentettük, minden okos ember felfoghatja, hogy nyilvánosan gyűjtött pénzről, nyilvános egyesületnek nyilvánosan kell elszámolnia. Igazán furcsának tartjuk, hogy az erre való, tiszteltteljes hangon tett felszólítást „meggyanusításnak, támadásnak“ minősítheti valaki. Ez vagy tulérzékenység, vagy más, de nem rendes dolog.

Veridikus. Fogaras. Kérjük, hogy az említett paszusokat huzza ki, nevét pedig írja alá, úgy kész örömmel közöljük. Ezt is csak azért kívánjuk, nehogy olvasóink a mi saját véleményünknek tartsák a cikkben foglaltakat, mivel köztudomásu, hogy a mi véleményünk egészen más e kérdésben, és nem szeretnénk a köpenyeforgatás látszatát venni magunkra.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THIERFELD DAVID.

Fogarasi m. kir. állami méneparancsnokság.

Szám 319.

Árlejtési hirdetmény.

Az Alsószombatfalván székelő fogarasi m. kir. állami ménes katonai legénysége részére 1908. január 1-től 1908. december végéig körülbelül 50000 adag 840 grammos sulyu kenyér szükségeltetik.

Az erre vonatkozó zárt írásbeli tárgyalás 1907. november 5-én d. e. 10 órakor a méneparancsnoksági irodában fog megtartatni.

Az ajánlatok 5% óvadékkal ezen határidőig benyújthatók.

A szállítási feltételek és szerződési kötelezettségek nevezett parancsnoksági irodában begtekinthetők.

Alsószombatfalva, 1907. szept. hóban.

Méneparancsnokság.

Szám 349—907. vhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sárkányi kir. járásbírósnak 1907. évi Sp. I. 173/II. számú végzése következtében Dr. Kovács Béla ügyvéd által képviselt Urez Sándor ósínkai lakos javára Flucus Ávrám, Padure Gy. György és Popedie Vidor ellen 98 kor. 80 fill s jár.

erejéig 1907. évi szept. hó 14-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 650 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, lovak, szekér, sertés és takarmány nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a sárkányi kir. járásbírósnak 1907. évi V. 188/2. sz. végzése folytán 98 kor. 80 fill. tőkekövetelés, és eddig összesen 108 kor. 24 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Ujsinkán alperesek házainál leendő megtartására 1907. évi október hó 16-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az olárverezendő ingóságkat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Sárkány, 1907. évi október 2.

Wagner Péter,
kir. bír. végrehajtó.

Zongora-hangolást

és javítást elvállal

Baranyai Mihály, a színházi karmester.

A Huréz-utca 9. szám alatt
2 szoba, konyha, kamra, nagy kert
és a többi hozzátartozókkal
együtt folyó hó 15-étől

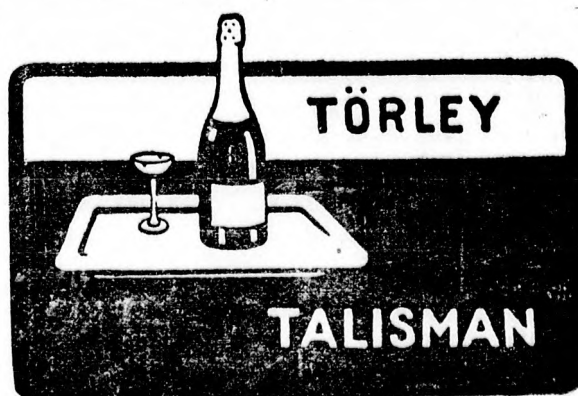
kiadó.

Értekezhetni lehet:
a kiadóhivatalban.

Értesítés.

A fogarasi takarékpénztár részvény-társaság igazgatósága f. évi szept. hó 28-án tartott ülésében a betétek utáni kamatot 4⁰/₁₀-ról 4¹/₂⁰/₁₀-ra felemelni határozta.

1—2

Globin
a legjobb és legfinomabb
Czipő tisztítószer

**Törekvő emberek
figyelmébe!**

T. Szücs Mihály és Tsa

cég Nagyváradon, füzes fatelep 3. sz. alatt
ajánlja új alakú és igen célszerű törvényesen védett

— saját rendszerű hornyolt —
cement tetőcserép kézi gépeit,

cement és homok keverékből előállítandó igen szilárd tetőcserép gyártására, mely által homokos vidéken, vagy homokos folyó közelében kevés befektetéssel **NAGY JÖVEDELMEZT BIZTOSÍTÓ ÜZLET LÉTESÍTHETŐ.** — Nagyobb mennyiségű üzleti gyártáshoz gépeinkkel társul is elmegyünk.

Építészek és uradalmak saját használatra is gazdaságosan gyártathatják, mivel a gépek hordozhatók és bárhol felállíthatók, az üzlet bekezdésére legalkalmasabb az őszi idő.

Kérjük mielőbb érdeklődni bővebb értesítést személyesen vagy levél útján fenti cégtől beszerezni sziveskedjék, hol a gyártás módja a kész cserép és az azzal eszközölt tetőfedés is megtekinthető.

NINOS GÁPEZET!

CSEPPFOLYÓS GÁZ

Palackban készen szállítjuk

Legszébb világitás!

Bárhol alkalmazható!

VESZÉLYTELEN.

Kezelést nem igényel!

Díjtalan felvilágosítást ad:

Cseppfolyós gázgyár

Czikota (Budapest).

Muschong-Buziásfürdői SZÉN SAV-MŰVEK

ujonnan berendezve

kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉN SAVAT

a világhírű buziasfürdői szénsavforrásokból szodavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra **ÖSSZE NEM TÉVESZTENDŐ** mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval

Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

Buziasfürdői ásvány- és gyógyvizek

1/4 és 1/2 literes üvegekben.

☛ Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás. ☛

Elsőrendű asztali víz!

Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-buziasfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziasfürdőn.

Sürgönycím: Muschong, Buziasfürdő. — Interurban telefon 18. szám.

FISCHER és TSA NAGYENYED FA- és SZŐLŐISKOLÁK

150.000 Gyümölcsfa csemete,
1.000.000 Gyümölcsfa-alany,
1.000.000 Élő sövény csemete
sétányfák, díszcserjék, túlevelű-
fák, rózsák stb.

1.000.000 szőlőhivány. Euro-
pai és amerikai sima és gyö-
keres vessző.
Különlegesség: Gemegeszőlő-
olványok.

120
kat. held
mi elősi
terület

30.000
Kiváló szép
besztercezi és boszniai
szőlőfa csemete.

Árjegyzék
kérjen.

Értesítés.

A fogarasi előlegezési egyesület részvénytársaság (Vorschuss-Verein A. G.) a betétek után járó kamulábat f. évi október hó 1-től, 4 1/2%-ról 5%-ra emelte fel.
3-3 Az igazgatóság.

Egy 2-3 középosztályt végzett fiu

tanulónak

FELVÉTELEK

THIERFELD DÁVID könyvkereskedésébe.

BUDAPESTEN

AZ EGYETLEN

FÜGGETLEN

ELLENZÉKI

NAGY NAPILAP

„AZ ÚJSÁG”

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre	28 kor.
Fél évre	14 „
Negyedévre	7 „
Egy hónapra	2.40

Megrendelési cím:

„Az Újság” kiadóhivatala

Budapest, VII. Rákóczi-ut 54.

HAZAI GYÁRTMÁNYU KÜLÖNLEGESSÉGEK
valamint valódi angol, scot, stb.

Gyapju szövetek

Legnagyobb választék.
Minták azonnal bérmentve.

Lischka József

posztóraktára,

BRASSÓ.

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagyszombeni fiókja

Alapított: 1841-ben.

Nagy piac 2. szám.

Alapított: 1841-ben.

Alaptőke és tartalékalapok 92 millió korona.

Betétek elfogadása takarékpénztári könyvecskékre folyó számlára és pénztári jegyekre.

Értékpapírok, idegen pénzek, ércpénzek vétele és eladása.

Értékpapírok átvétele őrzésre és kezelésre.

Kölcsönök nyújtása értékpapírokra mérsékelt kamat mellett.

Szelvények és kisorsolt értékek beváltása.

Bel- és külföldi váltók és utalványok leszámítolása, illetve vásárlása.

Katonai házassági óvadékok beszerzése.

Sorsjegyek árfolyamvesztés elleni biztosítása.

Tűzdei megbízások teljesítése.

Tőkebefektetésre különösen alkalmasak a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 4% és 4 1/2% adómentes záloglevelei és községi kötvényei, melyek a közigazgatás minden ágazatában biztosítékkal és bánatpénzül elfogadtatnak. Ezen óvadékképes záloglevelek és községi kötvények árvapénzek elhelyezésére, valamint katonai házassági óvadékokra alkalmasak.

Minden a bank és takarékpénztári üzlettel kapcsolatos ügyben úgy szóbeli, mint írásbeli uton díjmentes felvilágosítás.

Hirdetések felvétetnek e lap kiadóhivatalában.

A készlet gyorsabb eladhatása miatt

Gaspari Frigyes

és Társai

Medgyes, Nagyküküllöm.

faiskolái

leszállított áron ajánlják összes faiskolai cikkeiket u. m.: magonoz, kőmagu és csontár gyümölcsfákat, pöszméte és ribizke cserjéket, málnákat, földiepret, diszeserjéket, gyümölcsfa vadoncokat, sövénynek valót, tülevelű fákat, rózsafákat stb.

Arjegyzék kívánatra bérmentve.

2-16

Visszelárusítók kerestetnek!

Harisnya nélküli petroleum izzóvilágítás!

5% olaj megtakarítás.

Korommentes!

Szagtalan!

Robbanásmentes!

Eltörhetlen!

Lámpaátalakítás fölösleges.

10" = 1 Kor. 75, 14" = 2 Kor. --, 16" = 2 Kor. 30.

Utánvét és postadíjmentes!

Átnézet díjtalanul!

Petroleum-Glühlicht-Industrie Kronach

(B A Y E R N)

Visszelárusítók kerestetnek!

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Portland-Cement-Gyár

Brassóban.

Fogarason kapható: Gebauer W., Schul H. és Thierfeld L. urak kereskedéseiben.

Ny. Thierfeld Dávid könyvnyomdájában, Fogarason.